

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 5

14 Μαρτίου 2017

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η
Βουλή:

ΝΟΜΟΣ ΥΠ. ΑΡΙΘ. 18
Για την επίλυση του προσφυγικού ζητήματος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΟΥ

ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΥΠΟΔΟΧΗΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΞΕΝΕΙΑΣ

Άρθρο 1

Πανελλήνια Επιτροπή Προσφύγων (ΠΕΠ)

1. Η Πανελλήνια Επιτροπή Προσφύγων (ΠΕΠ) αποτελεί ανεξάρτητη αρχή και ορίζεται ως το συντονιστικό όργανο, υπεύθυνο για το σύνολο των εργασιών υποδοχής, φιλοξενίας, περίθαλψης και κατοχύρωσης των δικαιωμάτων των αιτούντων άσυλο, μέχρι την τελεσιδικία της απόφασης αναφορικά με την προαναφερθείσα αίτηση ή την προώθηση τους σε άλλο Κράτος, στα πλαίσια σχετικών συμφωνιών ή την απέλαση ή επαναπροώθηση ή εκτόπιση ή έκδοση τους σε άλλο Κράτος, καθώς και τη μετέπειτα συμβουλευτική υποστήριξη και περίθαλψη των ατόμων που έχουν αποκτήσει την ιδιότητα του πρόσφυγα.
2. Η Επιτροπή ενημερώνεται για τη διαδικασία των αιτήσεων ασύλου από την Κεντρική Υπηρεσία Ασύλου, τα Περιφερειακά Γραφεία Ασύλου και τη Δευτεροβάθμια Επιτροπή Προσφύγων και συντονίζει τη μεταφορά των αιτούντων ή μη αιτούντων άσυλο στις αντίστοιχες δομές.

3. Με απόφαση του υπουργού των Εσωτερικών, κατόπιν σχετικού δημόσιου διαγωνισμού ορίζεται η στελέχωση της Επιτροπής, η οποία θα περιλαμβάνει μεταξύ άλλων μετακινήσεις σε αυτήν πλεοναζόντων δημοσίων υπαλλήλων και προσλήψεις με συμβάσεις ορισμένου χρόνου νέων υπαλλήλων.
4. Ο Γενικός Γραμματέας της επιτροπής αποτελεί πρόσωπο εγνωσμένου κύρους και επιστημονικής κατάρτισης και διορίζεται από τη συνδιάσκεψη των προέδρων με συναίνεση και αν αυτή δεν επιτευχθεί εντός δυο συνδιασκέψεων, οι οποίες δεν μπορούν να απέχουν περισσότερο από δυο εβδομάδες από τη δημοσίευση του παρόντος, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών.
5. Τα μέλη της επιτροπής απολαμβάνουν προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας και λογοδοτούν ενιαυσίως στη Βουλή των Ελλήνων.

Άρθρο 2

Γενικός Υπεύθυνος Προστασίας Προσφύγων

1. Με απόφαση του Περιφερειάρχη, μετά από απλή γνώμη του οικείου Δημάρχου, ορίζεται ο Γενικός Υπεύθυνος Προστασίας Προσφύγων για το συντονισμό όλων των δομών καταγραφής και φιλοξενίας του δήμου. Ο Γενικός Υπεύθυνος Προστασίας Προσφύγων είναι υπεύθυνος για την αποτελεσματική επικοινωνία των δομών του δήμου, την αναλυτική καταγραφή της κατάστασης σε αυτά και την εύρυθμη λειτουργία τους, ενώ μπορεί να υποβάλλει αιτήματα επανεισοχής, επαναπροώθησης

- και έκδοσης στις χώρες από τις οποίες έχουν εισέλθει στην Ελλάδα παράνομοι μετανάστες.
2. Ο Γενικός Υπεύθυνος Προστασίας Προσφύγων τυγχάνει λειτουργικής και προσωπικής ανεξαρτησίας και λογοδοτεί μηνιαίως, με γραπτό υπόμνημα ή, αν κριθεί απαραίτητο, με προσωπική παρουσία στην Πανελλήνια Επιτροπή Προσφύγων.
  3. Αρμοδιότητες του οικείου Δημάρχου ή/και του οικείου Περιφερειάρχη μπορούν να ανατεθούν από τους ίδιους στον Γενικό Υπεύθυνο Προστασίας Προσφύγων, αν τούτο κριθεί απαραίτητο και συνηγορούν προς τούτο ειδικές περιστάσεις και αυξημένες ανάγκες.

Άρθρο 3

Δίκτυο Κέντρων Καταγραφής Προσφύγων

Οι δομές των Κέντρων Καταγραφής Προσφύγων αποτελούν ενιαίο δίκτυο. Οι ήδη υπάρχουσες μονάδες Καταγραφής Προσφύγων στα γεωγραφικά διαμερίσματα Θράκης, Μακεδονίας, Ηπείρου, Δωδεκανήσων, Κυκλάδων, Σποράδων και Κρήτης συγχωνεύονται σε ενιαίο δίκτυο με συνοχή και συνευθύνη. Στα Κέντρα αυτά μεταφέρονται οι παρανόμως εισαχθέντες στη χώρα αλλοδαποί, οι οποίοι αιτούνται άσυλο, έως την καταγραφή τους και την ολοκλήρωση της αίτησης για παροχή ασύλου. Μετά την υποβολή της αίτησης, οι αιτούντες άσυλο μεταφέρονται στα Κέντρα Προσωρινής Φιλοξενίας ή σε ιδιωτικές κατοικίες, αν έχουν για οποιονδήποτε λόγο τη σχετική δυνατότητα ή σε Ειδικά Κέντρα Προσωρινής Κράτησης, αν δεν έχουν υποβάλλει καθόλου αίτηση ασύλου ή η αίτηση τους είναι προδήλως αβάσιμη.

Άρθρο 4

Κέντρα Προσωρινής Φιλοξενίας Προσφύγων

1. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, μετά από απλή γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων ορίζεται η οριστική σύσταση σύγχρονου, αποκεντρωμένου συστήματος Κέντρων Προσωρινής Φιλοξενίας Προσφύγων, το οποίο: αποτελείται από μικρές μονάδες Προσωρινής Φιλοξενίας, ισοκατανέμει το βάρος στις διάφορες διοικητικές περιφέρειες, αξιοποιεί αναξιοποίητους χώρους, εξασφαλίζει τη συνεργασία με τις κατά περιοχή τοπικές επιχειρήσεις, συντονίζει τη δράση οργανώσεων, εθελοντών και υπαλλήλων στις δομές, εποπτεύει τον αριθμό και την καταγραφή των διαμενόντων σε αυτές,

καταγράφει την ακριβή κατοικία και διαμονή των αιτούντων άσυλο, οι οποίοι διαθέτουν την οικονομική δυνατότητα να αποκτήσουν ή να μισθώσουν κατοικία ή να φιλοξενηθούν σε άλλους χώρους.

2. Η διαμονή στα Κέντρα διαρκεί έως την τελεσιδικία της απόφασης για τη χορήγηση ασύλου ή την για όποιο νόμιμο λόγο επαναπροώθηση, έκδοση, επανεισδοχή ή απέλαση του αιτούντα ασύλου ή την προώθηση σε άλλο Κράτος, κατόπιν σχετικής διεθνούς συμφωνίας.
3. Μόνον εφόσον ο αλλοδαπός που έχει λάβει το καθεστώς του πρόσφυγα, δε διαθέτει τη δυνατότητα να αποκτήσει αλλού κατοικία ή να εξασφαλίσει προσωρινή διαμονή σε άλλο ασφαλές μέρος της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, δύναται κατόπιν σχετικής αιτήσεως του να παραμείνει στα Κέντρα και μετά τη χορήγηση σε αυτόν ασύλου.
4. Τα Κέντρα υπάγονται στο Υπουργείο Εσωτερικών και μεριμνούν για την παροχή των απαραίτητων αγαθών για τις βιοτικές ανάγκες των αιτούντων άσυλο.
5. Τα Κέντρα υποχρεούνται να αναφέρονται μηνιαίως στον οικείο Γενικό Υπεύθυνο Προστασίας Προσφύγων ή σε διαφορετική προθεσμία, αν ο ίδιος ορίσει διαφορετικά.

Άρθρο 5

Ειδικά Κέντρα Προσωρινής Κράτησης

1. Αλλοδαποί των οποίων η αίτηση ασύλου έχει τελεσιδικώς απορριφθεί και δε διαθέτουν άλλη νόμιμη άδεια παραμονής, μεταφέρονται με επιμέλεια της Ελληνικής Αστυνομίας σε Ειδικά Κέντρα Προσωρινής Κράτησης, μέχρι την οριστική απόφαση για την επαναπροώθηση, έκδοση, επανεισδοχή ή απέλαση τους σε τρίτο Κράτος.
2. Με κοινή υπουργική απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και του Υπουργού Δημοσίας Τάξεως και Προστασίας του Πολίτη, ορίζονται τα σχετικά με τη σύσταση και στελέχωση των Κέντρων και τη λειτουργία αυτών.
3. Τα πρόσωπα της παραγράφου 1, τα οποία κρατούνται σε φυλακές ή άλλους χώρους κράτησης, μεταφέρονται, με επιμέλεια της Ελληνικής Αστυνομίας στα Ειδικά Κέντρα Προσωρινής Κράτησης, εκτός αν με αιτιολογημένη αναφορά προς τον Υπουργό Δημοσίας Τάξεως και Προστασίας του Πολίτη κριθεί διαφορετικά, για λόγους δημοσίου

συμφέροντος ή προστασίας των δικαιωμάτων των προσώπων αυτών.

Άρθρο 6

Υπηρεσία Απασχόλησης Αλλοδαπών

1. Η Υπηρεσία Απασχόλησης Αλλοδαπών υπάγεται στην Πανελλήνια Επιτροπή Προσφύγων και είναι υπεύθυνη για την απασχόληση των αλλοδαπών σε εργασίες δημόσιας ωφέλειας ή σε άλλους εργοδοτικούς φορείς, κατόπιν σχετικής αίτησης τους, ανεξαρτήτως ύπαρξης νόμιμης άδειας παραμονής.
2. Η παρεχόμενη εργασία εξαρτάται από συμβάσεις ορισμένου χρόνου, ανάλογα με τη φύση και τις ανάγκες της και τελεί υπό τις εγγυήσεις της Υπηρεσίας και του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.
3. Η αμοιβή των εργαζομένων στο πλαίσιο της Υπηρεσίας ορίζεται με προεδρικό διάταγμα κατόπιν προτάσεως του Υπουργού Οικονομικών, εφόσον εξυπηρετούν εργασίες δημόσιας ωφέλειας ή κατόπιν σχετικής συμφωνίας του αιτούντος εργοδοτικού φορέα και της Υπηρεσίας.
4. Η καταβολή των αμοιβών διενεργείται μέσω εργοσήμου, το οποίο αντιστοιχεί κατά εβδομήντα τοις εκατό (70%) σε πραγματική αμοιβή και κατά τριάντα τοις εκατό (30%) ως εισφορά στον Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης για την κάλυψη των αναγκών υγειονομικής περίθαλψης των προσφύγων και των αιτούντων άσυλο.
5. Οι εργασθείσες ημέρες συνυπολογίζονται ως προϋπηρεσία στο σύνολο της Ελληνικής Επικράτειας.
6. Η Υπηρεσία λογοδοτεί μηνιαίως στην Πανελλήνια Επιτροπή Προσφύγων ή σε διάστημα μικρότερο από αυτό, αν τούτο κριθεί απαραίτητο.

Άρθρο 7

Γραφείου Στέγασης Προσφύγων

1. Το Γραφείο Στέγασης Προσφύγων υπάγεται στην Πανελλήνια Επιτροπή Προσφύγων και φροντίζει για την αξιοποίηση διαθέσιμων χώρων του δημοσίου ή ιδιωτών, μετά από σχετική συμφωνία ή κατόπιν επιτάξεως ακινήτου ή κινητού, για την κάλυψη των αναγκών των προσφύγων.
2. Με απόφαση του Γραφείου Στέγασης Προσφύγων, μετά από σχετική πρόταση της Πανελληνίας Επιτροπής Προσφύγων και του

Γενικού Υπευθύνου Προστασίας Προσφύγων, ορίζεται η σειρά προτεραιότητας για τη μετεγκατάσταση στους διαθέσιμους χώρους λαμβάνοντας υπ' όψιν ιδίως τον τόπο καταγωγής, το διαθέσιμο περιουσιακό κεφάλαιο, την πιθανότητα ευδοκίμησης της αίτησης, τις προσωπικές και οικογενειακές ανάγκες, την ηλικία, την κατάσταση της υγείας, τα πολιτισμικά γνωρίσματα και τις προοπτικές εργασίας του κάθε ατόμου.

3. Οι διαθέσιμοι πόροι για τη λειτουργία του Γραφείου προέρχονται από εισφορές των ιδίων των προσφύγων που διαθέτουν σχετική δυνατότητα, χρηματοδότηση από προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Διεθνών Οργανισμών, άλλων Οργανώσεων, Κρατών, ιδιωτικών χορηγιών, καθώς και πόρους του Ταμείου Περιθάλψεως Προσφύγων.

Άρθρο 8

Κέντρο Περιθάλψεως Ασυνόδευτων Προσφύγων

1. Το Κέντρο Περιθάλψεως Ασυνόδευτων Προσφύγων εδρεύει στην Αθήνα με υποκαταστήματα στη Θεσσαλονίκη και το Ηράκλειο της Κρήτης και αποτελεί νομικό πρόσωπο δημοσίου Δικαίου, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Στο Κέντρο οδηγούνται ανήλικοι αλλοδαποί που βρίσκονται στην ελληνική επικράτεια και έχουν χάσει την επικοινωνία με συγγενείς έως έκτου βαθμού σε πλάγια γραμμή και απεριόριστα σε ευθεία γραμμή ή κρίνεται από τον αρμόδιο εισαγγελέα πως η διαμονή τους σε άλλο χώρο καταπατά ή θέτει σε κίνδυνο θεμελιώδη δικαιώματα τους. Το Κέντρο μεριμνά για την κάλυψη των βιοτικών αναγκών των ανηλίκων αλλοδαπών, την παροχή ψυχολογικής υποστήριξης, την εκπαίδευση τους και την εύρεση πληρέστερου συγγενούς ή οικείου στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή.
2. Κατ' εξαίρεση ειδικών διατάξεων, οι ανήλικοι παραμένουν στο Κέντρο και μετά την τελεσιδικία της αποφάσεως, εκτός αν κριθεί πως τυχόν μετεγκατάσταση τους στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή δε θέτει σε κίνδυνο και δεν παραβιάζει θεμελιώδη δικαιώματα τους.
3. Η εύρυθμη λειτουργία των Κέντρων ορίζεται από σχετικό εσωτερικό κανονισμό που συντάσσεται από τον ορισθέντα Διευθυντή και επικυρώνεται από τη Βουλή των Ελλήνων.

Άρθρο 9

Ταμείο Περιθάλψεως Προσφύγων

1. Ανασυστήνεται το Ταμείο Περιθάλψεως Προσφύγων, το οποίο εδρεύει στη Θεσσαλονίκη και μεριμνά για το συντονισμό των διαθέσιμων κονδυλίων, την ανεύρεση οικονομικών πόρων, τη χρηματοδότηση αναγκών και την κάλυψη του οικονομικού βάρους των αιτούντων άσυλο. Το Ταμείο υπάγεται στη δικαιοδοσία του Υπουργείου των Οικονομικών.
2. Με απόφαση του Υπουργού των Οικονομικών ορίζονται τα φορολογικά και άλλα οικονομικά κίνητρα που παρέχονται στους δωρητές και χορηγούς του Ταμείου. Το Ταμείο συνεργάζεται με την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Διαχειρίσεως Προγραμμάτων από το Νέο Ευρωπαϊκό Ταμείο για το Άσυλο, για την εκταμίευση του συνόλου των διαθέσιμων κονδυλίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επικοινωνεί με Τρίτα Κράτη, Διεθνείς Οργανισμούς και άλλες οργανώσεις και άλλους υποψήφιους υποστηρικτές για τον ίδιο σκοπό.
3. Το Ταμείο λαμβάνει στοιχεία από την Πανελλήνια Επιτροπή Προσφύγων και το Γενικό Υπεύθυνο Προστασίας Προσφύγων για τις επιμέρους ανάγκες και μεριμνά για την πληρέστερη δυνατή κάλυψη τους.
4. Το Ταμείο μεριμνά για την αναλυτική καταγραφή των νομικών ή φυσικών προσώπων που έχουν οποιαδήποτε νομική ή πραγματική σχέση με τις δομές του παρόντος νόμου ή άλλες δομές της Ελληνικής Δημοκρατίας που έχουν ταχθεί στην περίθαλψη και φιλοξενία των αιτούντων άσυλο και ιδίως εκείνων που έχουν λάβει οποιασδήποτε μορφής κρατική χρηματοδότηση από το 2010 και έπειτα. Κάθε πρόσωπο που έχει λάβει χρηματοδότηση αποστέλλει στο Ταμείο ετήσια αναφορά πεπραγμένων, όπου δικαιολογείται επαρκώς η αξιοποίηση των κονδυλίων που ελήφθησαν. Σε περίπτωση μη επαρκούς αιτιολόγησης, διακόπτονται παρ' αυτά οι χρηματοδοτήσεις και άρχονται οι προβλεπόμενες από το νόμο διοικητικές και ποινικές κυρώσεις. Το βάρος απόδειξης φέρει το πρόσωπο. Η δράση των προσώπων αυτών υπάγεται στη δικαιοδοσία της Πανελλήνιας Επιτροπής Προσφύγων.
5. Με Προεδρικό Διάταγμα, κατόπιν πρότασης του Υπουργού Εσωτερικών ρυθμίζεται η άμεση στελέχωση της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού και Διαχειρίσεως Προγραμμάτων από το Νέο Ευρωπαϊκό

Ταμείο για το Άσυλο (ν. 4332/2015), ώστε να απορροφηθούν άμεσα και στο σύνολο τους τα διαθέσιμα αχρησιμοποίητα κονδύλια από τα αντίστοιχα Ευρωπαϊκά Προγράμματα, να καταγραφεί το ακριβές κόστος παραμονής των παρανόμων μεταναστών στη χώρα, να επικοινωνεί με τα αρμόδια ευρωπαϊκά και διεθνή όργανα, με σκοπό την προσκόμιση χρηματικών πόρων για τις παραπάνω ανάγκες, να λαμβάνει όλα τα απαιτούμενα μέτρα για την εφαρμογή των άρθρων των Συνθηκών για έκτακτη οικονομική ενίσχυση της χώρας, για την Υγεία, Πρόνοια, Εκπαίδευση των προσφύγων, αλλά και τις τοπικές οικονομικές συνέπειες λόγω της εισόδου μεγάλων αριθμών προσφύγων. Η Υπηρεσία μεταφέρεται στην αποκλειστική δικαιοδοσία του Ταμείου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΕΡΗ ΦΥΛΑΞΗ ΤΩΝ

ΣΥΝΟΡΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Άρθρο 10

Σχέδιο Φύλαξης των Συνόρων

1. Τα σύνορα της Ελληνικής Δημοκρατίας είναι απαραβίαστα.
2. Τα σύνορα φυλάσσονται διαρκώς και αδιαλείπτως υπό την εγγύηση του Προέδρου της Δημοκρατίας, του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, του Γενικού Επιτελείου Στρατού, της Ελληνικής Πολεμικής Αεροπορίας και του Ελληνικού Πολεμικού Ναυτικού. Η αποτελεσματική φύλαξη των χερσαίων και θαλάσσιων συνόρων ασκείται από τις ένοπλες δυνάμεις, τα σώματα ασφαλείας, το λιμενικό σώμα και δυνάμεις του Οργανισμού Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (Frontex).
3. Δύνανται να οριστεί συνεργασία με δυνάμεις ξένων κρατών ή διεθνών οργανισμών για τη φύλαξη των συνόρων, κατά την τρίτη παράγραφο του άρθρου 28 του Συντάγματος και μετά από συναπόφαση του Προέδρου της Δημοκρατίας, του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, του Υπουργού Εξωτερικών και των Αρχηγών του Γενικού Επιτελείου Στρατού, της Ελληνικής Πολεμικής Αεροπορίας και του Ελληνικού Πολεμικού Ναυτικού.

Άρθρο 11

Ειδικά Σώματα Πολιτικής Συνοριοφυλακής

1. Σε παραμεθόριες περιοχές της επικράτειας δύνανται να συσταθούν Ειδικά Σώματα

Πολιτικής Συνοριοφυλακής, αποτελούμενα από εθελοντές Έλληνες πολίτες, κατόπιν σχετικής άδειας του Υπουργού Δημοσίας Τάξεως και Προστασίας του Πολίτη, με σκοπό τη φύλαξη των συνόρων του Κράτους, με σεβασμό στο Σύνταγμα και τους νόμους. Οι εθελοντές πρέπει να έχουν συμπληρώσει το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας τους και να έχουν λάβει τουλάχιστον βασική στρατιωτική εκπαίδευση.

2. Με απόφαση του Υπουργού Δημοσίας Τάξεως και Προστασίας του Πολίτη ορίζονται τα σχετικά με την οπλοκατοχή και οπλοχρησία των Ειδικών Σωμάτων και σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 3169/2003.
3. Οι σχετικές διατάξεις για τη φύλαξη των συνόρων εφαρμόζονται αναλογικά.
4. Τα Ειδικά Σώματα Πολιτικής Συνοριοφυλακής τελούν υπό την καθοδήγηση και εποπτεία των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας και του Λιμενικού Σώματος και υπάγονται στη διοικητική εποπτεία του Γενικού Επιτελείου Στρατού. Η ρύθμιση των αρμοδιοτήτων του σώματος αυτού γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας και του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΕΠΙΛΥΣΗ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Άρθρο 12

Χορήγηση Ιθαγένειας σε Αλλοδαπούς

1. Η Ελληνική Δημοκρατία απονέμει την Ελληνική Ιθαγένεια σε Τέκνα Αλλοδαπών, εφόσον έχουν γεννηθεί στην επικράτεια της Ελληνικής Δημοκρατίας, έχουν φοιτήσει αδιαλείπτως στο υποχρεωτικό ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα ή έχουν διακόψει χωρίς δική τους υπαιτιότητα τη φοίτησή τους και έχουν συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο έτος της ηλικίας τους.
2. Η Ελληνική Δημοκρατία απονέμει την Ελληνική Ιθαγένεια σε αλλοδαπούς, οι οποίοι διαμένουν στην ελληνική επικράτεια επί τουλάχιστον πενταετίας και αποδεικνύουν με έγγραφο δημόσιας αρχής ή άλλο έγγραφο που διαθέτει αποδεικτική δύναμη εγγράφου πως έχουν επενδύσει στην ελληνική επικράτεια και για κρατικούς, επιχειρησιακούς ή εμπορικούς σκοπούς ποσό τουλάχιστον διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ.

Άρθρο 13

Προσωρινή Άδεια Παραμονής και Εργασίας

1. Η Ελληνική Δημοκρατία χορηγεί προσωρινή άδεια παραμονής σε όσους αλλοδαπούς έχουν συγκεντρώσει τα απαραίτητα δικαιολογητικά στοιχεία και πληρούν τους όρους που θέτουν ο Μεταναστευτικός Κώδικας και οι σχετικοί ειδικοί νόμοι.
2. Προσωρινή Άδεια Παραμονής χορηγείται και σε άτομα, κατά παράβαση των οικείων διατάξεων, αν παρουσιάσουν οργανωμένο σχέδιο επενδύσεων σε οικονομικές ή κοινωνικές δραστηριότητες εντός της ελληνικής επικράτειας, τουλάχιστον εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ. Το υπουργείο Εσωτερικών κρίνεται αρμόδιο για την επιβεβαίωση ή μη των ως άνω ισχυρισμών.
3. Η Προσωρινή Άδεια Διαμονής και Εργασίας μπορεί να έχει διάρκεια δύο έως πέντε ετών, ανάλογα με την περίπτωση για την οποία χορηγείται.
4. Δεν χορηγείται και δεν ανανεώνεται ποτέ η άδεια ατόμων που έχουν καταδικαστεί αμετάκλητα σε ποινές κάθειρξης και σε πρόσωπα που αδυνατούν ή δεν επιθυμούν να βρουν εργασία στην ελληνική επικράτεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Άρθρο 14

Γραφείο Καταγραφής Μεταναστών και Προσφύγων

Το Γραφείο Καταγραφής Μεταναστών και Προσφύγων εδρεύει στο Υπουργείο Εσωτερικών και μεριμνά για την καταγραφή και την επεξεργασία των στοιχείων των νόμιμων και παρανόμων μεταναστών που βρίσκονται στην ελληνική επικράτεια. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών ορίζονται τα σχετικά με τη στελέχωση και τα αναλυτικά καθήκοντα του Γραφείου.

Άρθρο 15

Υποχρέωση Δήλωσης Κατοικίας και Εργασίας

Οι μετανάστες και οι πρόσφυγες υποχρεούνται να δηλώνουν ετησίως στο Γραφείο Καταγραφής Μεταναστών και Προσφύγων την ακριβή τους κατοικία ή διαμονή εντός της ελληνικής επικράτειας, καθώς και την εργασία που αυτοί ασκούν. Η υπαίτια μη δήλωση της Κατοικίας και Εργασίας των μεταναστών για δυο τουλάχιστον διαδοχικά έτη ή για τρεις τουλάχιστον φορές σε

κάθε άλλη περίπτωση οδηγεί σε έκπτωση από το δικαίωμα προσωρινής διαμονής και εργασίας και τη μη χορήγηση υπηκοότητας. Αλλοδαποί που έχουν ήδη λάβει την ελληνική ιθαγένεια εξαιρούνται από την υποχρέωση.

Άρθρο 16

Απλοποίηση Διαδικασιών Απελάσεως

1. Τροποποιούνται οι παράγραφοι 2,3 και 4 του άρθρου 44 του νόμου 2910/2001, ως εξής:
«2. Η απέλαση διατάσσεται με απόφαση του οικείου Αστυνομικού Διευθυντή και προκειμένου περί Γενικών Αστυνομικών Διευθύνσεων Αττικής και Θεσσαλονίκης, από τον αρμόδιο για θέματα αλλοδαπών Αστυνομικό Διευθυντή ή ανώτερο Αξιωματικό, που ορίζεται από τον οικείο Γενικό Αστυνομικό Διευθυντή, αφού προηγουμένως δοθεί στον αλλοδαπό προθεσμία έως εβδομήντα δυο (72) ωρών για να υποβάλει τις αντιρρήσεις του. 3. Εφόσον ο αλλοδαπός, εκ των εν γένει περιστάσεων, κρίνεται ύποπτος φυγής ή επικίνδυνος για τη δημόσια τάξη, με την ως άνω απόφαση διατάσσεται η προσωρινή κράτησή του έως την έκδοση της απόφασης για την απέλαση του, η οποία σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα έτος. Ο αλλοδαπός πρέπει να πληροφορείται στη γλώσσα που κατανοεί τους λόγους της κράτησής του. Ο αλλοδαπός που κρατείται έχει το δικαίωμα να προβάλει αντιρρήσεις κατά της απόφασης κράτησης του με υπόμνημα που κατατίθεται στο διοικητικό πρωτοδικείο στην περιφέρεια του οποίου κρατείται, το οποίος κρίνει για τη νομιμότητά της. 4. Σε περίπτωση που ο προς απέλαση αλλοδαπός δεν κρίνεται ύποπτος φυγής ή επικίνδυνος για τη δημόσια τάξη ή ο πρόεδρος του διοικητικού πρωτοδικείου διαφωνεί ως προς την κράτηση του, με την ίδια απόφαση τάσσεται σε αυτόν προθεσμία προς αναχώρηση, η οποία δεν δύναται να υπερβαίνει τις δέκα ημέρες.» Οι παράγραφοι 5 και 7 του ίδιου άρθρου καταργούνται.
2. Τροποποιείται η πρώτη παράγραφος του άρθρου 74 του Ποινικού Κώδικα ως εξής:
«1. Με την επιφύλαξη των σχετικών διατάξεων που περιλαμβάνονται σε διεθνείς συμβάσεις που έχουν κυρωθεί από την Ελληνική Δημοκρατία, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την απέλαση αλλοδαπού που καταδικάσθηκε σε φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους, εάν κρίνει ότι η παραμονή του αλλοδαπού στη χώρα είναι επικίνδυνη για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως το

είδος του εγκλήματος για το οποίο καταδικάστηκε, το βαθμό της υπαιτιότητας του αλλοδαπού, το χρόνο παραμονής του αλλοδαπού στην ελληνική επικράτεια, τη νομιμότητα ή μη της παραμονής του, τον επαγγελματικό προσανατολισμό και την ύπαρξη οικογένειας. Αν ο αλλοδαπός κατά το χρόνο τέλεσης της πράξης ήταν ανήλικος, για την απέλαση του λαμβάνεται υπόψη και η τυχόν νόμιμη εγκατάσταση και παραμονή της οικογένειας του στη χώρα ή στην περίπτωση που η οικογένεια του διαμένει στην αλλοδαπή, ο υφιστάμενος στη χώρα προορισμού σοβαρός κίνδυνος κατά της ζωής, της σωματικής ακεραιότητας ή της προσωπικής ή γενετήσιας ελευθερίας του. Η απέλαση εκτελείται αμέσως μετά την έκταση της ποινής ή την απόλυση από τις φυλακές. Το ίδιο ισχύει και όταν η απέλαση επιβλήθηκε από το δικαστήριο ως παρεπόμενη ποινή.»

Άρθρο 17

Διενέργεια Ελέγχων Ταυτοποίησης

1. Η Ελληνική Αστυνομία διενεργεί εντατικούς ελέγχους σε σημεία των πόλεων και των επαρχιών, όπου υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις πως διενεργούνται παράνομες πράξεις και διαμένουν παράνομα αλλοδαποί που στερούνται σχετικής νόμιμης άδειας. Με επιμέλεια του Αρχηγού της Ελληνικής Αστυνομίας και των κατά τόπους διοικητών ορίζονται οι σχετικές διαταγές για το χρόνο και τον τόπο διενέργειας, το είδος των ελέγχων, τη μεταχείριση των ατόμων που ταυτοποιούνται και τη σύλληψη ή βίαιη προσαγωγή τους, αν τούτο κριθεί απαραίτητο.
2. Αλλοδαποί που διαμένουν στην Ελληνική επικράτεια, χωρίς κάποια νόμιμη άδεια παραμονής, επί τουλάχιστον τρεις μήνες και δεν έχουν υποβάλει αίτημα ασύλου ή έχουν υποβάλει και αυτό έχει τελεσιδικώς απορριφθεί οδηγούνται σε Ειδικά Κέντρα Προσωρινής Κράτησης, μέχρι την απόφαση για την απέλαση, έκδοση, επαναπροώθηση ή εκτόπιση τους. Μετανάστες που διαθέτουν προσωρινή άδεια παραμονής και εργασίας, αλλά όχι χώρο διαμονής ή κατοικίας, οδηγούνται στα ίδια Κέντρα, όπου κρίνεται αν επιβάλλεται για λόγους δημοσίου συμφέροντος η ανάκληση της άδειας τους.
3. Τα αστυνομικά όργανα ενημερώνουν μετά τη διενέργεια κάθε ελέγχου το Γραφείο Καταγραφής Μεταναστών και Προσφύγων και προσκομίζουν τα οικεία στοιχεία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄
ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΠΟΥ
ΑΠΤΟΝΤΑΙ ΤΟΥ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟΥ ΚΑΙ
ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ

Άρθρο 18
Επιβολή ορίου εξαγωγής χρημάτων
Μεταναστών και Προσφύγων

1. Με την επιφύλαξη των Κανόνων του Δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Διεθνών Συμβάσεων που δεσμεύουν την Ελληνική Δημοκρατία, καθώς και σχετικών διεθνών συμφωνιών της Ελληνικής Δημοκρατίας με άλλα Κράτη, επιβάλλεται ανώτατο όριο εξαγωγής χρημάτων και άλλων περιουσιακών στοιχείων στο εξωτερικό από αλλοδαπούς σε ποσοστό 25% του συνολικού τους μηνιαίου εισοδήματος.
2. Σε περίπτωση παράβασης της παραγράφου 1, ο αλλοδαπός καλείται από Δημόσια Αρχή να άρει την παράβαση και να παραλείψει παρόμοιες ενέργειες στο μέλλον και αν δεν συμμορφωθεί σε διάστημα έως έξι μηνών, του ανακαλείται υποχρεωτικά η προσωρινή άδεια παραμονής ή θεωρείται πως έχει πληρωθεί ο σκοπός του ασύλου.

Άρθρο 19
Ποινικό Αδίκημα πρόσληψης και
απασχόλησης παράνομου μετανάστη

1. Όποιος με πρόθεση προσλαμβάνει και απασχολεί αλλοδαπό που δε διαθέτει σχετική άδεια παραμονής και εργασίας στην ελληνική επικράτεια και από την εργασία του αυτή προσκομίζει περιουσιακό ή προσωπικό όφελος, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών ή χρηματική ποινή τουλάχιστον εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ.
2. Όποιος διαμεσολαβεί μεταξύ προσώπων για την τέλεση του αδικήματος της παραγράφου 1, τιμωρείται ως αυτουργός της πράξης.
3. Όποιος κατά την τέλεση του αδικήματος της παραγράφου 1 τελεί σε βάρος του αλλοδαπού έγκλημα κατά της ζωής, της σωματικής ακεραιότητας, της τιμής, της γενετήσιας αξιοπρέπειας, της περιουσίας ή της ιδιοκτησίας του, τιμωρείται και μόνη για την πρόσληψη και απασχόληση του, με κάθειρξη έως 10 ετών και χρηματική ποινή έως τριακοσίων χιλιάδων (300.000) ευρώ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ
ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗΣ

Άρθρο 20
Χώροι Εκπαίδευσης Προσφύγων

Με απόφαση του Γενικού Υπευθύνου Προστασίας Προσφύγων, μετά από σύμφωνη γνώμη του οικείου δημάρχου, ορίζονται οι σχετικοί ειδικοί χώροι, όπου θα τελούνται τα προβλεπόμενα από τους σχετικούς νόμους μαθήματα και άλλα εκπαιδευτικά προγράμματα του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων για τους πρόσφυγες, τους αιτούντες άσυλο και τους παράνομους μετανάστες, λαμβάνοντας υπ' όψιν τις ανάγκες και τα αιτήματα των τοπικών κοινωνιών, τους διαθέσιμους χώρους και τις ανάγκες των μαθητών. Η παρεχόμενη σε αυτούς εκπαίδευση ορίζεται αναλυτικά με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, λαμβάνοντας υπ' όψιν στοιχεία γλωσσικής, θρησκευτικής, κοινωνικής και πολιτισμικής φύσης που ανταποκρίνονται καλύτερα στις ανάγκες των μαθητών και την ενσωμάτωση τους στην ελληνική κοινωνία.

Άρθρο 21
Δίκτυα Υγειονομικής Επιτήρησης στις
Ειδικές Δομές Παραμονής και Φιλοξενίας

Στα Κέντρα Καταγραφής Προσφύγων, Κέντρα Προσωρινής Φιλοξενίας Προσφύγων και Ειδικά Κέντρα Προσωρινής Κράτησης, παρέχεται υπό την ευθύνη και το συντονισμό της Πανελληνίας Επιτροπής Προσφύγων υγειονομική επιτήρηση και φροντίδα από κρατικές δομές του Εθνικού Συστήματος Υγείας, εθελοντές και διεθνείς ή εθνικές ανθρωπιστικές οργανώσεις, με σκοπό την παροχή πρωτοβάθμιας ιατρικής φροντίδας και περίθαλψης, την πρόληψη μετάδοσης ασθενειών και επιδημιών εντός και εκτός των χώρων αυτών, τη συνεργασία με τις αρμόδιες δομές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, με σκοπό την ενίσχυση της υλικοτεχνικής υποδομής, του ειδικευμένου προσωπικού και των εθελοντών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄
ΕΚΤΑΚΤΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΔΟΜΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

Άρθρο 22
Έκτακτες Ενισχύσεις Δομών Προστασίας
Προσφύγων

1. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών ορίζονται τα σχετικά με την μετά από δημόσιο διαγωνισμό πρόσληψη και απασχόληση εργαζομένων και ειδικών συνεργατών με συμβάσεις ορισμένου χρόνου στις προβλεπόμενες στο παρόντα νόμο δομές, καθώς και στις ήδη συγκροτημένες δομές εξέτασης και χορήγησης ασύλου, παροχής πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας υγείας, εκπαίδευσης και ψυχολογικής υποστήριξης. Στην ίδια απόφαση δύναται να οριστούν τα σχετικά με τη διεξαγωγή ειδικού διαγωνισμού, με σκοπό τη σύναψη σύμβασης για την ανάθεση των υπηρεσιών και εργασιών που άπτονται των οικείων αναγκών σε εξωτερικό συνεργάτη. Με την ίδια απόφαση, ο Υπουργός ορίζει τα απαραίτητα για την υλικοτεχνική βελτίωση των υποδομών, την απαιτούμενη κινητικότητα δημοσίων και κρατικών υπαλλήλων και την παροχή στην Πανελλήνια Επιτροπή Προσφύγων άλλων παροχών που κρίνονται απαραίτητες, καθώς και τα σχετικά με την ταχύτερη σύσταση της δευτεροβάθμιας αρχής ασύλου, κατά παρέκκλιση του άρθρου 5 ν.4375/2016.
2. Η υπάρχουσα προσφερόμενη βοήθεια από το Ευρωπαϊκό Γραφείο Υποστήριξης Ασύλου (EASO) μεταφέρεται με απόφαση της Πανελληνίας Επιτροπής Προσφύγων στην κάλυψη άμεσων αναγκών σε δομές των γεωγραφικών διαμερισμάτων Κυκλάδων, Δωδεκανήσων, Σποράδων και Θράκης.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 14 Μαρτίου 2017

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΕΥΓΕΝΙΔΗΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΠΑΣΧΑΛΗΣ ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ

Άρθρο 23

**Κατάργηση Φορέων, Υλοποίηση Αποφάσεων,
Εξειδικεύσεις Ζητημάτων**

1. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών προβλέπονται τα σχετικά με την κατάργηση των μεταβατικών δευτεροβάθμιων επιτροπών ασύλου. Στην ίδια απόφαση ορίζονται λεπτομερώς και αιτιολογημένα τα σχετικά με τη συγχώνευση των ήδη υπάρχοντων φορέων στις δομές που αναφέρονται στο παρόν νομοθέτημα.
2. Οι υπάρχουσες δομές διατηρούνται προσωρινά μέχρι την πλήρη σύσταση, στελέχωση και λειτουργία των προβλεπόμενων στο παρόν νομοθέτημα φορέων.
3. Για όσες περεταίρω ενέργειες απαιτούνται για την υλοποίηση και ομαλή λειτουργία του παρόντος νομοθετήματος, εξουσιοδοτείται ο Υπουργός Εσωτερικών για την έκδοση σχετικών υπουργικών αποφάσεων που άπτονται των παρόντων ζητημάτων, εντός των ορίων που θέτει ο νόμος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄

ΕΝΑΡΞΗ ΤΗΣ ΙΣΧΥΟΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ

Άρθρο 24

Έναρξη της Ισχύος του Νόμου

Ο παρών νόμος τίθεται σε ισχύ από την ψήφιση και δημοσίευση του στην εφημερίδα της κυβερνήσεως.